

TILSKIPUN RÁÐSINS

frá 20. maí 1975

um samræmingu laga aðildarríkjanna varðandi stýrisbúnað landbúnaðardráttarvéla á hjólum

(75/321/EBE)

RÁÐ EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 100. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽¹⁾,með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

Meðal tæknilegra krafna sem dráttarvélar verða að uppfylla samkvæmt landslögum eru ákvæði er varða stýrisbúnað.

Þessar kröfur eru mismunandi frá einu aðildarríki til annars. Því er nauðsynlegt að öll aðildarríki samþykki sömu kröfurnar, annaðhvort til viðbótar eða í stað gildandi reglna, einkum til þess að EBE-gerðarviðurkenningin, sem var viðfangsefni tilskipunar ráðsins 74/150/EBE frá 4. mars 1974 ⁽³⁾ um samræmingu laga aðildarríkjanna varðandi gerðarviðurkenningu á landbúnaðardráttarvélum á hjólum, geti átt við allar gerðir dráttarvéla.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

1. Með „landbúnaðardráttarvél“ er átt við vélknúð ökutæki á hjólum eða beltum, sem hefur að minnsta kosti tvo ása og er notagildi þess aðallega fólgið í dráttaraflinu þar sem það er sérstaklega hannað til þess að draga, ýta, flytja eða knýja ákveðnar vélar, verkfæri eða eftirvagna til notkunar í landbúnaði. Það getur verið útbúið fyrir farm- og fólksflutninga.

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. C 160, 18. 12. 1969, bls. 29.

⁽²⁾ Stjtið. EB nr. C 48, 16. 4. 1969, bls. 21.

⁽³⁾ Stjtið. EB nr. L 84, 28. 3. 1974, bls. 10.

2. Tilskipun þessi gildir eingöngu um dráttarvélar sem skilgreindar eru í 1. málsgrein og hafa loftfyllta hjólbarða, tvo ása og eru hannaðar fyrir hámarkshraða á bilinu 6 til 25 km/klst.

2. gr.

Aðildarríkjum er óheimilt að neita að veita EBE-gerðarviðurkenningu eða innlenda gerðarviðurkenningu fyrir dráttarvél af ástæðum sem varða stýrisbúnað ef þeim kröfum sem nefndar eru í viðaukanum er fullnægt.

3. gr.

Aðildarríkjum er óheimilt að banna sölu dráttarvéla eða að þær séu skráðar, teknar í notkun eða notaðar, af ástæðum sem tengjast stýrisbúnaði ef þeim kröfum sem nefndar eru í viðaukanum er fullnægt.

4. gr.

Allar breytingar sem nauðsynlegar eru til þess að laga kröfur viðaukans að tækniframförum skal samþykkja samkvæmt þeirri málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 13. gr. tilskipunar 74/150/EBE.

5. gr.

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg ákvæði til að fara að tilskipun þessari innan 18 mánaða frá birtingu hennar og tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að framkvæmdastjórninni berist helstu ákvæði úr landslögum sem samþykkt verða um málefni sem tilskipun þessi nær til.

6. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 20. maí 1975.

Fyrir hönd ráðsins,

R. RYAN

forseti.

VIÐAUKI

1. SKILGREININGAR

1.1. „Stýrisbúnaður“

Með „stýrisbúnaði“ er átt við allan þann búnað sem gerir kleift að breyta akstursstefnu dráttarvélarinnar.

Til stýrisbúnaðar getur talist:

- stýrishjól;
- stýrisvél (með búnaði);
- stýrð hjól;
- sérstakur búnaður til að framleiða viðbótarafli eða sjálfstætt afl, ef við á.

1.1.1. „Stýrishjól“

Með „stýrishjóli“ er átt við þann hluta sem ökumaður notar til að stýra dráttarvélinni.

1.1.2. „Stýrisvél (með búnaði)“

Með „stýrisvél (með búnaði)“ er átt við alla íhluta á milli stýrishjóls og stýrðra hjóla, að undanskildum þeim sérstaka búnaði sem um getur í 1.1.4. Stýrisvélin getur verið aflvél, vökvaknúin, loftknúin eða rafknúin, eða sambland af þessu.

1.1.3. „Stýrð hjól“

Með „stýrðum hjólum“ er átt við:

- hjól sem breyta má stefnu á, beint eða óbeint, miðað við stefnu dráttarvélarinnar til þess að breyta akstursstefnu hennar;
- öll hjól dráttarvélar með eftirvagn (-vagna);
- hjól á sama ási sem breyta má hraða á til þess að breyta akstursstefnu dráttarvélarinnar.

Sporgöngusmá hjól teljast ekki til stýrðra hjóla.

1.1.4. „Sérstakur búnaður“

Með „sérstökum búnaði“ er átt við þann hluta stýrisbúnaðar sem framleiðir viðbótarafli eða sjálfstætt afl. Viðbótarafli eða sjálfstætt afl má framleiða með hvaða aflrænu kerfi, vökvakerfi, loftkerfi eða rafkerfi sem er, eða samblandi af þessu (t.d. með olíudælu, loftdælu eða rafgeymi, o.s.frv.).

1.2. Ólíkar gerðir stýrisbúnaðar

1.2.1. Það ræðst af aflgjafa, sem nauðsynlegur er fyrir stefnubreytingu stýrðra hjóla, hverja af eftirfarandi gerðum stýrisbúnaðar um er að ræða:

1.2.1.1. *Handvirkur stýrisbúnaður*, þar sem stýrisafl fæst eingöngu með vöðvaafli ökumanns;

- 1.2.1.2. *Stýrisbúnaður með hjálparaflí*, þar sem stýrisafl fæst bæði með vöðvaafli ökumanns og þeim sérstaka búnaði sem um getur í 1.1.4;

Stýrisbúnaður þar sem stýrisafl fæst venjulega eingöngu með þeim sérstaka búnaði sem um getur í 1.1.4, en hægt er að nota vöðvaafli ökumanns til þess að stýra ef sérstaki búnaðurinn bilar telst vera „stýrisbúnaður með hjálparaflí.“

- 1.2.1.3. *Sjálfstýribúnaður* þar sem stýrisafl fæst eingöngu með þeim sérstaka búnaði sem um getur í 1.1.4.

1.3. **Stýriskraftur**

Með „stýriskrafti“ er átt við þann kraft sem ökumaður beitir á stýrishjól til þess að stýra dráttarvélinni.

2. KRÖFUR UM SMÍÐI, UPPSETNINGU OG EFTIRLIT

2.1. **Almennar kröfur**

- 2.1.1. Stýrisbúnaður verður að tryggja auðvelda og örugga stýringu dráttarvélar og verður að standast sértæku kröfurnar sem nefndar eru í 2.2.

2.2. **Sértækar kröfur**

2.2.1. *Stýrishjól*

- 2.2.1.1. Stýrishjólið skal vera auðvelt í notkun og verður að veita gott grip. Það skal vera hannað á þann hátt að stefnubreyting verði jöfn. Stefna stýrishjóls verður að svara til þeirrar stefnu dráttarvélarinnar sem ætlunin er að aka í.

- 2.2.1.2. Stýriskraftur, sem nauðsynlegur er til að breyta stefnu dráttarvélar úr beinum akstri yfir í akstur í hring með 12 m radíus, má hvergi á beygjufurlinum fara yfir 25 daN. Ef stýrisbúnaðurinn er með hjálparaflí má stýriskrafturinn ekki fara yfir 60 daN (þegar hjálparaflíð er frátengt)

- 2.2.1.3. Eftirlit með kröfum í 2.2.1.2 er framkvæmt þannig að dráttarvélin er látin keyra í spíral á 10 km hraða á klst. úr beinum akstri, á þurrum, sléttum vegi þar sem hjólbarðarnir renna ekki til. Stýriskraftur á stýrishjól er skráður þegar hann nær þeirri stöðu sem svarar til þess að dráttarvélin fari í hring með 12 m radíus. Tímalengd stefnubreytingarinnar (tíminn sem líður frá því að fyrst er lagt á stýrishjólið og þar til mælingin er gerð) má ekki fara yfir fimm sekúndur í venjulegum tilfellum og átta sekúndur ef sérstaki útbúnaðurinn bregst. Ein stefnubreyting skal gerð til vinstri og ein til hægri.

Í prófuninni skal dráttarvélin vera hlaðin tæknilega leyfilegri hámarksþyngd. Þrýstingur í hjólbörðum og skipting þyngdar milli ása verður að samrýmast fyrirmælum framleiðandans.

2.2.2. *Stýrisvél (með búnaði)*

- 2.2.2.1. Stýrisbúnaðurinn má hvorki hafa rafknúna né einungis loftknúna stýrisvél.

- 2.2.2.2. Stýrisvélin verður að vera hönnuð þannig að hún standist allar vinnslukröfur. Það verður að vera auðvelt að komast að henni til viðhalds og eftirlits.

- 2.2.2.3. Þegar um er að ræða stýrisvél sem er ekki algerlega vökvastýrð verður að vera hægt að aka dráttarvélinni þótt vökva- eða loftflutar í stýrisvélinni bili.

- 2.2.2.4. Stýrisvél sem einungis er vökvaknúin og sérstaki búnaðurinn sem nefndur er í 1.1.4 verða að fullnægja eftirfarandi kröfum:
- 2.2.2.4.1. Ein eða fleiri tegundir búnaðar til að takmarka þrýsting skulu vernda alla straumrásina eða hluta hennar fyrir umframþrýstingi.
- 2.2.2.4.2. Þrýstingstakmörkunarbúnaðurinn skal þannig stilltur að hann fari ekki yfir þrýstinginn T sem er jafn hámarksvinnsluþrýstingi sem framleiðandinn gefur upp.
- 2.2.2.4.3. Eiginleikar og stærð leiðslukerfisins skulu vera þannig að leiðslurnar þoli fjórfaldan T þrýsting (sem þrýstingstakmörkunarbúnaður þolir) og séu varðar á stöðum og komið fyrir á þann hátt að hætta á skemmdum vegna höggs eða árekstrar sé í lágmarki, og hætta á skemmdum vegna núnings sé óveruleg.
- 2.2.3. *Stýrð hjól*
- 2.2.3.1. Öll hjól geta verið stýrð hjól.
- 2.2.4. *Sérstakur búnaður*
- 2.2.4.1. Sérstaki búnaðurinn sem skilgreindur er í 1.1.4 og notaður er í þeim gerðum stýrisbúnaðar sem skilgreindar eru í 1.2.1.2 og 1.2.1.3 skal leyfður við eftirfarandi aðstæður:
- 2.2.4.1.1. Ef dráttarvélín er útbúin stýrisbúnaði með hjálparaflí eins og hann er skilgreindur í 1.2.1.2 verður að vera hægt að aka þrátt fyrir bilun í sérstaka búnaðinum eins og þegar hefur komið fram í 2.2.1.2. Ef stýrisbúnaður með hjálparaflí hefur ekki sinn eigin aflgjafa, verður hann að vera með aflvökvageymi. Í stað aflvökvageymis getur komið sjálfhleðslubúnaður sem sér stýrisbúnaðinum fyrir aflbirgðum með forgang á hin kerfin sem eru tengd við almenna orkugjafann. Stýrisbúnaður og hemlabúnaður mega ekki hafa sameiginlegan orkugjafa. Ef aflgjafinn er þrýstiloft verður að vernda þrýstiloftsgeyminn með einstefnuloka.
- Ef sérstakur búnaður eins og um getur í 1.1.4 sér einungis fyrir stýrisaflí verður stýrisbúnaður með hjálparaflí að vera með tæki sem, ef til bilunar sérstaka búnaðarins kemur og stýriskrafturinn fer yfir 25 daN, gefur sjáanlegt eða heyrnlegt merki um slíka bilun.
- 2.2.4.1.2. Ef dráttarvélín er með sjálfstýrisbúnaði eins og hann er skilgreindur í 1.2.1.3 og sé hann með hreinni vökvastýrisvél, verður að vera hægt að framkvæma stefnubreytingarnar tvær sem tilgreindar eru í 2.2.1.3 með sérstökum viðbótarbúnaði bili sérstaki búnaðurinn. Þessi sérstaki viðbótarbúnaður getur verið þrýstilofts- eða gasgeymir. Nota má olíudælu eða þjöppu sem sérstakan viðbótarbúnað ef sá búnaður er knúinn af snúningi hjóla dráttarvélarinnar og ekki er hægt að taka hann úr sambandi við þau. Ef til bilunar sérstaka búnaðarins kemur skal sjáanlegt eða heyrnlegt merki gefa viðvörðun um slíka bilun.
- 2.2.4.1.2.1. Ef sérstaki búnaðurinn er loftknúinn verður hann að vera með þrýstiloftsgeymi sem er varinn með einstefnuloka. Rúmmál þrýstiloftsgeymis verður að reikna þannig út að í það minnsta sé hægt að snúa sjö heila snúninga (á milli lása) áður en þrýstingur geymisins fellur niður í helming vinnsluþrýstings. Prófunina verður að framkvæma þegar stýrð hjól eru laus frá jörðu.